

Interaktivna planinarska karta Hrvatske

Novi atraktivan sadržaj na webu HPS-a

Alan Čaplar, Zagreb

Informacijska i komunikacijska tehnologija bitno utječu na mnoge ljudske aktivnosti, uključujući i planinarstvo. Malobrojni su planinari koji u planinu ne nose mobitel. S pomoću mobitela u svakom trenutku mogu znati svoj položaj i što se oko njih nalazi.

Hrvatski se planinarski savez svojedobnom uspostavom web stranica uključio u informatičku revoluciju i postupno na njih dodavao različite korisne informacije. Primjerice, na web stranica HPS-a mogu se, uz vijesti i izvještaje pojedinih komisija, pronaći opisi i detaljni podaci o planinarskim putovima (Registar Komisije za planinarske putove) i vrhovima, te planinarskim domovima, kućama i skloništim. Tu je i ažurni kalendar akcija HPS-a, bibliografija časopisa Hrvatski planinar i brojni drugi sadržaji zanimljivi planinarima i onima koji bi to tek mogli postati. Web stranice HPS-a već su godinama najposebniji i najvažniji planinarski sadržaj na hrvatskom internetu. Imajući u vidu važnost lake dostupnosti informacija, HPS je prije desetak godina registrirao domenu hps.hr. Važno je to istaknuti jer je u Hrvatskoj još desetak organizacija bilo zainteresirano za registriranje upravo te internetske domene, budući da se koriste istom kraticom kao i naš Savez (npr. Hrvatski plivački savez, Hrvatski plesni savez, Hrvatski pikado savez, Hrvatski pčelarski savez, Hrvatska pučka stranka itd.).

Odmah nakon uspostave prvih web stranica počelo se razmišljati o načinu kako praktične sadržaje za planiranje izleta na što jednostavniji i intuitivniji način ponuditi korisnicima. Uvažavajući činjenicu da su planinarima za kretanje planinom veoma važni dobri zemljovid, HPS već godinama aktivno surađuje s tvrtkama i institucijama koje se bave kartografijom (npr. Navigo-sistem, TopoMap, Državna geodetska uprava, HGSS Kartografija, Astroida i dr.). Posebno je važan iskorak napravljen

izradom Registra planinarskih putova na webu HPS-a. Izradila ga je i obiljem podataka o putovima, planinarskim obilaznicama i markacistima »napunila« Komisija za planinarske putove HPS-a pod vodstvom Borisa Bjedova, uz informatičku potporu Igora Plantaša. Registar sadrži kratak opis svakog puta, njegov registarski broj, ime održavatelja, udaljenosti i druge podatke, a također i GPS snimku puta u računalnom GPX formatu, koji se može jednostavno učitati u GPS uređaje i suvremene »pametne« mobitele te upotrebljavati za navigaciju na terenu.

Na webu HPS-a najčešće se pretražuju stranice s podacima o planinarskim domovima, kućama i skloništim, koje ažurira Komisija za planinarske objekte, te stranice s podacima o vrhovima koji su kontrolne točke Hrvatske planinarske obilaznice. Te podatke, kao i Kalendar akcija HPS-a i adresar planinarskih udruga članica HPS-a, ažurira Komisija za promidžbu i izdavačku djelatnost. Na

web stranicama HPS-a dostupni su i popisi vodiča, markacista, speleologa i instruktora u tim djelatnostima te raznovrsni drugi podaci koje ažuriraju nadležne komisije. Ne treba zaboraviti niti Bibliografiju Hrvatskog planinara, koja omogućuje pretraživanje prema velikom broju kriterija. Bibliografija je povezana s digitaliziranim brojevima časopisa u PDF-u. Tko želi pročitati i pretražiti baš sve što se nalazi na webu HPS-a, trebao bi za to izdvojiti barem nekoliko godina: na webu HPS-a sada je dostupno ukupno oko 40.000 stranica (!) različitih planinarskih sadržaja, više nego što ima registriranih planinara u Hrvatskoj.

No, i ono što se u nekom trenutku čini izvanrednim postignućem ubrzo postaje još bolje i naprednije jer se s razvojem interneta stalno pomiču granice pa ono što je još donedavno bilo teško zamislivo postaje stvarnost. Posljednja je informatička inovacija na webu HPS-a Interaktivna planinarska karta Hrvatske, koja je dostupna za korištenje od 15. prosinca 2018. Njezina je namjena olakšati planinarima planiranje izleta prikazom planinarskih putova

i kuća o kojima se brine HPS. Zamisao o takvoj karti na webu HPS-a postojala je već dugo, no preduvjet za ostvarenje te zamisli bilo je prikupljanje i sistematiziranje obilja podataka o planinarskim putovima, planinarskim kućama i vrhovima. Zašto je nazvana Interaktivnom planinarskom kartom Hrvatske?

Interaktivna je zato što korisnik može klikom miša utjecati na njezin izgled i na ono što se na njoj prikazuje. Korisnik, primjerice, može odabrati jednu od desetak raspoloživih podloga, mijenjati veličinu prikaza (engl. zoom), pretraživati kartu navodeći toponim ili naziv koji traži, odabrati područje prikaza, brisati postojeće i dodavati vlastite objekte, mjeriti udaljenosti, očitati koordinate točaka na karti ili ispisati kartu na pisaču.

Planinarska je zato što je namijenjena ponajprije planinarima i što su na njoj prikazani planinarima zanimljivi objekti: planinarski putovi, planinarski domovi, kuće i skloništa, sjenice, izvori i drugo. Karta *Hrvatske* znači da su prikazani samo putovi, domovi, kuće, vrhovi i drugi objekti na državnom području Republike Hrvatske.

Podaci o hrvatskim planinama sada su dostupniji svakome tko ima vezu s internetom, bilo putem računala, tableta ili mobitela. Planinarima koji vole istraživati i služiti se suvremenom tehnologijom ova će interaktivna karta pružiti sasvim nove mogućnosti za planiranje izleta

Interaktivna planinarska karta Hrvatske, dostupna na web adresi karta.hps.hr

Isječak s prikazom planinarskih putova i objekata na području Samoborskoga gorja, s jednom od mogućih reljefnih podloga

Web adresa Interaktivne planinarske karte Hrvatske jest <http://karta.hps.hr> ili www.hps.hr/karta.

Nakon klika na odabrani prikazani planinarski put, kuću ili vrh pojavit će se oblačić s dodatnim informacijama o tom objektu. Klikom na »Više informacija« u oblačiću se otvara HPS-ova web stranica s detaljnim podacima o tom objektu.

Posebno je zanimljiva mogućnost prikaza različitih kartografskih podloga. Kao osnovna podloga odabran je OpenStreetMap. Ona sadrži mnogo planinarima korisnih pojedinosti, a korisnik može odabrati i desetak drugih dostupnih podloga, među kojima i karte TK25 Državne geodetske uprave, Googleove karte ili satelitske snimke terena.

Interaktivni zemljovid rabi i povezuje podatke koje prikupljaju i obrađuju Komisija za planinarske putove HPS-a, Komisija za planinarske objekte HPS-a i Komisija za promidžbu i izdavačku djelatnost HPS-a, pa su prikazani podaci vjerodostojni. Važno je istaknuti da su na karti prikazani samo oni objekti koji se vode u HPS-ovim službenim registrima i bazama podataka. Registar planinarskih putova i Interaktivna planinarska karta Hrvatske sadrže više od 1100 putova te više od 1000 raznovrsnih objekata i lokacija (planinarski domovi, kuće i skloništa, vrhovi, slapovi, jezera i dr.)

Korisnik s kartom komunicira pomoću ikona koje se nalaze na njezinoj lijevoj i desnoj strani.

Klikom na ikonu »Pomoć« prikazuje se detaljna uputa za uporabu karte.

Interaktivnu planinarsku kartu Hrvatske izradio je suradnik Komisije za planinarske putove, nositelj zlatnog znaka HPS-a, planinarski vodič, markacist i član Uredničkog odbora Hrvatskog planinara prof. dr. sc. Darko Grundler. Posebno treba istaknuti činjenicu da je riječ o volonterskom doprinosu, a pogotovo kad se ima u vidu da Interaktivna planinarska karta Hrvatske sadrži oko 1500 redaka vrlo kompliciranoga programskoga koda te da je naročito obiman posao bilo i »čišćenje« nedovoljno uredno snimljenih GPS tragova. Prof. Grundler planinarima je već dobro poznat kao autor bibliografije Hrvatskog planinara i autor raznovrsnih članaka u našem časopisu. Izradom Interaktivne planinarske karte Hrvatske omogućio je mnogo lakšu dostupnost obilja korisnih planinarskih podataka svima koji ih trebaju.

Podaci o hrvatskim planinama sada su mnogo dostupniji svakome tko ima vezu s internetom, bilo putem računala, tableta ili mobitela. Planinarima koji vole istraživati i služiti se suvremenom tehnologijom ova će interaktivna karta pružiti sasvim nove mogućnosti za planiranje izleta, a nema dvojbe da će se novim tehnološkom rješenjem na webu HPS-a rado služiti i planinari iz susjednih, ali i iz udaljenih zemalja, koji sve češće posjećuju naše planine.